

Ime in priimek:

Razred/Letnik:

Kompenzacijski izpit k standardiziranemu
kompetenčno usmerjenemu pisnemu
zrelostnemu izpitu / zrelostnemu in diplomskemu izpitu

Maj/Junij 2023

Slovenščina

Kompenzacijski izpit 1
Podatki za **kandidatke/kandidate**

Napotki h kompenzacijskemu izpitu za kandidatke/kandidate

Spoštovana kandidatka, spoštovani kandidat!

Kompenzacijski izpit vsebuje nalogo, ki je razdeljena na več delovnih nalog. Vse delovne naloge je treba obdelati na osnovi priloženega besedila/priloženih besedil v izpitnem pogovoru; naloge upoštevajo zahtevnostni področji *Reprodukcija*, *reorganizacija in prenos* in *Refleksija in reševanje problema*. Pri zadnji delovni nalogi gre za monološko govorno nalogo, ki se ocenjuje po teh merilih:

- ustrezna zgradba govornega prispevka
- uporaba v dialoškem delu navedenih vsebin in refleksija o njih
- stvarna pravilnost
- logika argumentov
- vsebinska in jezikovna usmerjenost k naslovniku
- situaciji ustrezno izražanje

Pripravljalni čas obsega najmanj 30 minut, izpitni čas največ 25 minut. Kot pripomoček lahko uporabljate slovar.

Za pozitivno oceno ustnega kompenzacijskega izpita morajo biti zahteve na bistvenih področjih pretežno izpolnjene.

Pri skupni oceni se upoštevajo tako odgovori pri kompenzacijskem izpitu kakor tudi rezultat klavzurne naloge. O skupni oceni odloča izpitna komisija.

Mnogo uspeha!

Tema: Metoda pospravljanja

Situacija: Na vaši šoli pripravljajo delavnice, ki so namenjene novim trendom v družbi. Sodelujete z govorom o trendu in vplivu influencerk in influencerjev ter spletnega reklamiranja s temo o pospravljanju, ki jo med drugim na spletnih kanalih širi japonska gurujka Marie Kondo.

Preberite besedilo Petre Vadas *Posebna metoda pospravljanja, ki je obnorela svet*, ki je bilo objavljeno 4. februarja 2019 na spletnem portalu dnevnika *Delo* (priloga 1).

Nato **obdelajte** naslednje delovne naloge:

Delovne naloge		Zahtevnostna področja
1.	Povzemite glavne misli iz besedila <i>Posebna metoda pospravljanja, ki je obnorela svet</i> .	Zahtevnostno področje 1 <i>Reprodukcija, reorganizacija in prenos</i> Trajanje izpita: približno 3 minute
2.	Opišite metodo konmari, s katero je postala znana Japonka Marie Kondo.	Zahtevnostno področje 1 <i>Reprodukcija, reorganizacija in prenos</i> Trajanje izpita: približno 3 minute
3.	Analizirajte besedilo glede na jezikovne posebnosti (tujke), zgradbo članka in namen avtorice.	Zahtevnostno področje 1 <i>Reprodukcija, reorganizacija in prenos</i> Trajanje izpita: približno 5 minut
4.	Na delavnici začnite svoj govor. Predstavite metodo pospravljanja po Marie Kondo in upoštevajte naslednje točke: <ul style="list-style-type: none"> – Predstavite posebno metodo pospravljanja. – Ocenite, ali so predlogi smiselni ali ne in ali imajo tudi negativne učinke. – Komentirajte, ali bi bila metoda uresničljiva za vas. – Predlagajte metodo pospravljanja glede na svoje izkušnje in pozivajte poslušalstvo, da se sooči s to temo. 	Zahtevnostni področji 1 in 2 <i>Reprodukcija, reorganizacija in prenos; Refleksija in reševanje problema</i> Trajanje izpita: največ 5 minut (najmanj 3 minute)

Priloga 1

Posebna metoda pospravljanja, ki je obnorela svet

Če nas posamezna stvar ne navda z radostjo, jo preprosto zavržemo.

Petra Vadas

[...] Mati dveh otrok, ki je ljubezen do urejanja in razvrščanja začutila v rani mladosti, je pospravljanje dvignila na novo raven. V mednarodni knjižni uspešnici s podrobnimi navodili svetuje, kako lahko v urejenem stanovanju zaživimo novo življenje ter privzamemo nov pogled na svet. *Metoda konmari*, ki jo Marie Kondo trži kot blagovno znamko, v osnovi poudarja dvojje: odstranjevanje tistega, česar ne potrebujemo, in pragmatično urejanje vsega, kar nam nariše nasmeš na obraz.

Japonska Mary Poppins¹

Njen knjižni prvenec je izšel leta 2014 in se še vedno visoko uvršča na lestvice knjižnih uspešnic. Delo je bilo prevedeno v več kot 40 jezikov, po svetu so prodali več kot 8,5 milijona izvodov. Ugledala je luč sveta tudi njena TV-serija na Netflixu, kjer skrbno urejena Marie nudi pomoč posameznikom, ki se ne znajo znebiti nereda. Koliko je Netflix plačal za TV-serijo, ni znano, je pa predvidenih osem epizod pred velikimi in malimi zasloni naletelo na zvesto občinstvo.

Drobna in nasmejana Japonka se v vsaki epizodi v velikem črnem

kombiju in ob spremstvu prevajalke pripelje k družini ter ji pomaga pospraviti in organizirati dom. Vsaki družini, ki jo obišče, obljubi, da bodo svoj dom pospravili le enkrat ter z metodo konmari dosegli trajne rezultate.

Za njen tretji priročnik, ki naj bi prišel na knjižne police v doglednem času, so se na dražbi potegovala številne založniške hiše. Pri nastanku dela *Vesetje na delu: umetnost pospravljanja vam bo spremenila kariero* je danes 34-letna Marie Kondo sodelovala s Scottom Sonensheinom, profesorjem menedžmenta z vodilne ameriške raziskovalne ekonomske univerze Rice. Delo bo izšlo pri založbi *Little, Brown Book Group*, kjer so za nasvete izpod peresa japonske gurujke pospravljanja plačali sedemestno številko.

Z metodo konmari do urejenega življenja

Konmari ni le niz pravil, temveč zahteva od posameznika, da ko renito spremeni način razmišljanja ter življenja. Železno pravilo pospravljanja je, da se je treba znebiti vsega, kar nam ne vzbuja radosti. Merilo izločanja je občutek veselja – če nas posamezna stvar ne navda z radostjo, jo preprosto zavržemo. Najlaže je začeti z ob-

lačili, svetuje, nato se počasi dokoplujemo do knjig, dokumentov in papirjev ter si za konec pustimo najtežjo nalogo razvrščanja spominkov. »Med pospravljanjem je pomembno, da na stvari s svojimi dlanmi prenesete ljubezen,« je le eno izmed vodil uspešne Japonke, ki že načinu zlaganja pripisuje velik pomen.

Sestavni del moderne družbe je potrošništvo, saj je usmerjena k nenehni uporabi in kopičenju materialnih dobrin. Z globalno dostopnostjo in množično proizvodnjo stvari izgubljajo pomen, metoda konmari pa uči, kako do zasebne lastnine razviti spoštljiv odnos. Diskurz potrošništva je na Japonskem vpet v drugačen okvir, saj je deželna vzhajajočega sonca močno prepletena s tradicijo, ki temelji na krepostih, kot so marljivost, varčnost, ponižnost in spoštovanje.

Pospravljanje kot motnja?

Problematiziranja neurejenega načina življenja so se v preteklosti lotile številne resničnostne oddaje, ki si želijo prikazati, kako posameznik lahko razvije destruktiven odnos do materialnih stvari. V uvodnih prizorih so prikazani ljudje, ki živijo v prenatrpanih stanovanjih ter se utapljujejo v krami.

Za grozljivimi prizori tiči patološki razlog: osebe se večinoma spoprijemajo s ponavljajočimi se težavami, ki nastopijo, ko želijo doseči ugodje. Zaradi kopičenja neuporabnih stvari izgubijo nadzor nad življenjem. Na materialne stvari so čustveno navezani in se ne morejo ločiti niti od neuporabnih stvari, saj vsemu pripisujejo edinstveno vrednost.

Po drugi strani lahko tudi pospravljanje preraste v motnjo, ki posameznika vsakodnevno ovira ter bistveno vpliva na kakovost njegovega življenja. »Motnja se razvije, ko posameznik z različnimi načini blaži tesnobo, ki se pojavi ob obsesijah. Če preneha to vedenje, bo tesnoba narasla, zato vedenje ponavlja, kar ovira njegovo funkcioniranje,« je pojasnila Nuša Klinar, psihologinja iz centra

za psihološko svetovanje Persona. Obsesivno-kompulzivna² motnja je četrta najpogostejša anksiozna³ motnja, ki se lahko pojavi v poljubni starosti. Za njen razvoj so po besedah Nuše Klinar bolj dovzetni ljudje s pretirano izraženi osebnostnimi lastnostmi, kot so perfekcionizem, visoki moralni standardi, pretirana odgovornost, samokritičnost ter nizka toleranca negotovosti. ■

Vir: <http://www.delo.si/prosti-cas/dom-in-druzina/posebna-metoda-pospravljanja-ki-je-obnorela-svet-146371.html> [08.05.2023], skrajšano.

Razlaga besed:

- ¹ **Mary Poppins**: glavni lik iz istoimenskega filma/muzikala (1964); Mary Poppins je popolna varuška/vzgojiteljica, ki ima čudežne moči
- ² **kompulziven**: nanašajoč se na ponavljajoče se obnašanje, ki se mu oseba ne more upreti
- ³ **anksiozen**: tesnoben, povezan s strahom